

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/289/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

342/2013. (XI. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ képviseletében a Magyar Helsinki Bizottság (1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38. I/12., meghatalmazott: dr. T.) 2013. április 18-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. november 26-án megtartott zárt ülésén – Dr. Kádár András Kristóf testületi tag elfoglaltság miatti kizártsága mellett – született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k,

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I.

Indokolás

A panaszos képviselője a panaszossal szemben 2013. március 30-án hajnalban a Fesztivál keretében megrendezett kulturális programon egy budapesti Szórakozóhelyen foganatosított rendőri intézkedés, illetve mulasztással szemben 2013. április 18-án, postai úton terjesztett elő panaszt. A képviselő megítélése szerint az intézkedés, illetve mulasztás a panaszosnak a személyi szabadsághoz, a magánélethez, a testi integritáshoz és a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogait sértette. A képviselő a panasz alapjául szolgáló tényállásként, pedig az alábbiakat adta elő.

A panaszos a fent említett kulturális programon vett részt a Szórakozóhelyen, ahol röviddel éjfél után tucatnál is több rendőr jelent meg a pincében, majd valaki (feltehetően a Szórakozóhely egyik munkatársa) közölte a jelenlevőkkel, hogy a rendőrök azért vannak itt, hogy mindenkit igazoltassanak. Nyugodt magatartást kért a jelenlevőktől és elmondta, hogy,

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

aki el szeretné hagyni a helyet, az távozhat. Ezt követően a rendőrök elkezdtek körbejárni a pincét és igazoltatták a jelenlevőket. Az igazoltatásban részt vett legalább két olyan személy is, akik nem rendőrök voltak, magukat polgárőrnek adták ki. Kb. fél óra után az egyik rendőr kérését tolmácsolva valaki közölte, hogy mindenkit arra szólítanak fel, hogy a helyet hagyja el, és mindenkit igazoltatnak, amikor kilép az ajtón. Ha ez megtörtént és a hely teljesen üres, akkor vissza lehet térni azoknak, akiket igazoltattak. Ekkor a panaszos a kérést megfogalmazó rendőrhöz léptett és megkérdezte, hogy mi a rendőri intézkedés indoka. A rendőr erre azt felelte, hogy „éjjeli ellenőrzés”. Mivel a panaszos jogász végzettséggel rendelkezik, ezt furcsállotta, és még egyszer megkérdezte, hogy mi az ellenőrzés indoka. Erre ugyanaz a válasz érkezett. Ekkor a panaszos elmondta a rendőröknek, hogy ismeretei szerint ilyen igazoltatás ok és cél nem szerepel a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben (a továbbiakban: Rtv.), amely pedig tételesen felsorolja, mely célok mentén lehet igazoltatás alá vonni valakit. Ekkor a panaszost már négy rendőr állta körbe és egy másik rendőr „körözött személy keresése” okra hivatkozott, másoknak viszont azt mondták, hogy az igazoltatásra fokozott ellenőrzés keretében került sor. (A panaszos jogászként tudja, hogy az ilyen „razzia-típusú” igazoltatásokat ez alapján szokták fogatosítani, és a média mindenütt arról tudósít, hogy a Szórakozóhelyen fokozott ellenőrzés volt.) Az egyik rendőr – feltehetően parancsnoki/vezető beosztású – egyre ingerültebben kezdett beszélni, és közölte, hogy „nem interjú vagyunk” utalva arra, hogy a panaszos itt túl sok kérdést tesz fel, és felszólította igazolványa átadására, aminek a panaszos eleget tett. Ezt követően a rendőr felszólította, hogy menjen vele a hátsó kijáraton keresztül valahova. A panaszos feltételezése szerint ez azért történt, mert ez eddigi történéseket többen mobiltelefonnal felvették és ez a rendőrök számára kellemetlen lehetett. Mivel a panaszos már igazolta magát, nem értette, hogy további intézkedésre miért van szükség, ekkor a vezető beosztásúnak tűnő rendőr elkezdte szorítani a jobb karját és a hátsó kijárat felé tolta, a panaszos közben tovább érdeklődött, hogy erre – az igazoltatása után – miért van szükség. A rendőr a téreő hiányára hivatkozott, amelynek a jelentőségét a panaszos nem értette, de néhány másodperc elteltével, miután 5 rendőr állta körül és az egyik fizikai erőszak alkalmazása küszöbén volt, illetve rendkívül ingerülten és lekezelően beszélt a panaszossal, úgy döntött, hogy felmegy velük az udvarra. A hátsó lépcső felé követte a vezető beosztásúnak tűnő rendőrt, a panaszos mögött jött a többi rendőr. Amikor a panaszos a Szórakozóhely hátsó kijáratánál a felfelé menő lépcsőre lépett volna, az előtte menő rendőr megfordulás nélkül határozottan hátralépett, visszalökött, majd felszólította, hogy „ne lökdösődjön”. A panaszos ezt egyértelműen provokációnak érezte, amellyel vélhetően erőszakos válaszreakcióját akarta elérni a rendőr. A panaszos annyit válaszolt, hogy ez előtt sem lökdösődött, és ez után sem fog, majd mentek tovább a lépcsőn az udvarra, ahol újabb néhány rendőr állt. A panaszos igazolványa mindvégig a vezető beosztású rendőrnél volt, aki az adatait (egy gépben) lekérte, majd visszaadta az igazolványát a panaszosnak és utasította egy kollégáját, hogy motozza meg a panaszost. Ekkor a panaszos megkérdezte őket ennek okáról, valamint szolgálati helyükről. Utóbbira a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Kerületi Rendőrkapitányságot mondták, bár többen a Készenléti Rendőrség (a továbbiakban: KR) jelvényét viselték a vállukon. A ruházatátvizsgálás okát nem jelölték meg, amelyet a panaszos falhoz állításával fogatosítottak, valamint a zsebeiben található tárgyakat is megvizsgálták, majd közölték, hogy végeztek. Ezután két, a panaszos az intézkedésben résztvevő nevét írta fel: G. és Sz., majd arrébb állt és megpróbált kapcsolatba kerülni a barátaival, akiket szintén valamilyen rendőri intézkedés alá vonták. Az elmondottakat N. látta, a motozáson kívüli eseményeket M. is. A történetéről felvétel készült, amely az interneten a ² címen elérhető, a panaszossal szemben fogatosított intézkedés egy része 4 perc 39 másodpercnél látható.

---

² Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében az adatot töröltük.

A jogi képviselő szerint az intézkedés alapjául szolgáló jogszabályi felhatalmazás sérti az Emberi Jogok Európai Egyezményét, ami egyben az intézkedés egyezményesértését is eredményezi. Tekintettel arra, hogy a panasz tárgyává tett jogszabályi rendelkezések jelenleg érvényes és hatályos szabályok, azok egyezményesértő jellege melletti érveket indokoltnak tartotta rendkívül részletesen kifejteni, külön felhívva a figyelmet arra, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága a hasonló brit szabályozás egyezményesértő minőségének egyhangú megállapítása során számos olyan szempontot mérlegelt, amelyet figyelembe kell venni az eset értékelésekor. Álláspontja szerint az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntésétől eltérő következtetésre csak akkor lehet jutni, ha a magyar és a brit szabályozás között olyan releváns különbséget mutatunk ki, amelyek miatt a felhívott precedens nem alkalmazható. A fentiekre tekintettel véleménye szerint ilyen különbségre nem lehet rámutatni.

Ezt követően a képviselő a kérelem alapjául szolgáló, analógiaként felhívott jogesetet ismertette. Az igazoltatás tárgyában hozott legutolsó strasbourgi precedens a Gillan and Quinton v. The United Kingdom³ volt, amelyben a Bíróság a brit szabályozás egyik rendelkezésének értékelését végezte el.

a) Az eljárás során vizsgált eset lényege az volt, hogy 2003. szeptember 9-12. között Londonban rendezték meg a Védelmi Rendszerek és Felszerelések Nemzetközi Kiállítását, amely ellen a környéken több tüntetést is szerveztek. Az első napon az egyik kérelmező biciklivel a tüntetések helyszínére ment, amikor két rendőr megállította, igazoltatta és átvizsgálta a ruházatát a terrorizmusról szóló 2000. évi törvény 44. szakasza alapján, mert olyan tárgyakat kerestek nála, melyeket terrorizmussal kapcsolatos tevékenységhez lehet felhasználni. Semmilyen birtokban jogszerűen nem tartható vagy közveszélyes tárgyat nem találtak az intézkedő rendőrök a kérelmezőnél, és kb. húsz perc múlva tovább is engedték. A másik kérelmező egy újságíró volt, akivel hasonló történt még aznap, pedig ő újságíró igazolványát is felmutatta a rendőröknek az intézkedés kezdetén. A kérelmezők az intézkedés bírósági felülvizsgálatát kérték, többek között azt állítva, hogy az annak alapjául szolgáló felhatalmazás aránytalanul korlátozza az Egyezmény 5., 8., 9., 10. és 11. cikkeiben biztosított jogaikat. A jogorvoslatok nem vezettek eredményre, a brit bíróság lényegében elfogadta azt az érvelést, hogy a terrorizmus által jelentetett fenyegetés indokolja azt, hogy a fő szabálytól eltérően — amikor is kizárólag valamilyen jogellenes magatartás ésszerű gyanúja (reasonable suspicion) lehet az intézkedés alapja — minden különösebb ok nélkül lehessen (a magyar terminológia szerint)⁴ igazoltatni és az intézkedés alá vont személy ruházatát átvizsgálni, feltéve, hogy a természetében általánosabb felhatalmazással való visszaéléssel szemben vannak garanciák.⁵ A fellebbviteli bíróság 2004-ben hozott ítéletében úgy foglalt állást, hogy

³ Gillan and Quinton v. The United Kingdom (Application no. 4158/05), 2010. január 12.

⁴ Kétségtelen, hogy a stop and search nem feleltethető meg maradéktalanul a magyar igazoltatásnak, hiszen itt pl. szükségszerűen az intézkedéssel jár együtt a ruházat átvizsgálása is, és a „sima” igazoltatásnak jobban megfelel a stop and account-nak nevezett brit intézmény, számos eltérés kimutatható a rögzített adatok köre és az eljárás technikai végrehajtása között is. Azonban mind a magyar nyelven történő értelmezhetőség igénye, mind a szakmai megfontolások alátámasztják ezen terminológia használatát. Magyar jogi nyelven magyarjogi fogalmak használata indokolt, s a két intézkedés esetében végülis ugyanarról van szó: az állampolgárt a rendőr megállítja, kérdést tehet fel neki, ha további intézkedésre okot adó körülményt tapasztal, akkor azt megteszi, ellenkező esetben pedig szabadon elengedi az intézkedés alá vont személy, s mindezzel párhuzamosan átvizsgál(hat)ja a ruházatát is

Az intézkedést csak meghatározott céllal, meghatározott ideig, meghatározott területen lehet csak alkalmazni egy magas beosztású rendőr (senior officer) által adott, és a Belügyminisztérium által jóváhagyott engedélyt alapján. A támadott intézkedés legközelebbi magyar megfelelője a fokozott ellenőrzés.

⁵ Az intézkedést csak meghatározott céllal, meghatározott ideig, meghatározott területen lehet csak alkalmazni egy magas beosztású rendőr (senior officer) által adott, és a Belügyminisztérium által jóváhagyott engedélyt alapján. A támadott intézkedés legközelebbi magyar megfelelője a fokozott ellenőrzés.

ha történt is valamikor jogsértés a felhatalmazás miatt, annak oka nem a szabályozás egyezményrel összeegyeztethetetlen volta, hanem a hatáskör gyakorlásának konkrét módja volt.⁶ A kérelmezők beadványukban amellet érveltek, hogy a teljes szabályozási koncepció összeegyeztethetetlen az Egyezmény előírásaival, így a Bíróságnak nem is a konkrét ügyben megvalósult történeti tényállást kell megítélnie, hanem magát a brit szabályozást, a „44”-es szakasz alapján végrehajtott igazoltatások jogi hátterét. A Bíróság elfogadta ezt az álláspontot, majd megvizsgálta, hogy a tárgyalt intézkedés mely egyezményes jogokat korlátoz, illetve sért.

b) A képviselő ismertette az esetben vizsgált 44-es szakasz tartalmát.

Ezen szakasz alapján adott felhatalmazás feljogosít minden egyenruhás rendőrt arra, hogy járművet állítson meg a felhatalmazásban megjelölt területen, és átvizsgálja

- a járművet,
- annak vezetőjét,
- annak utasait,
- bármit, ami a járműben vagy a járművön van, illetve ami a jármű vezetőjénél vagy utasánál található.

Ezen szakasz alapján adott felhatalmazás feljogosít minden egyenruhás rendőrt arra, hogy gyalogost állítson meg és átvizsgálja őket a felhatalmazásban megjelölt területen és átvizsgálja a gyalogost, illetve az általa birtokolt tárgyakat. Az (1)-(2) bekezdésekben meghatározott felhatalmazást csak akkor lehet kiadni, ha az arra jogosult úgy véli, hogy az hasznos (expedient) terrorista cselekmények megakadályozására.

A negyedik bekezdés meghatározza, hogy milyen beosztású rendőr adhat ki ilyen felhatalmazás, kb. a magyar kerületi-városi parancsnoknak felel meg a brit szabály. A 46. szakasz értelmében az ilyen felhatalmazásról értesíteni kell a belügyminisztert ésszerű időn belül, amit a miniszter vagy jóváhagy 48 órán belül, vagy a felhatalmazás hatályát veszti. Az intézkedés 28 napig tarthat, ami folyamatosan megújítható. A miniszter a felhatalmazás idejét csökkentheti, de nem növelheti, a felhatalmazással érintett területet sem változtathatja meg.

A szabály értelme, hogy a felhatalmazással érintett területen és időben a rendőr bárkit igazoltathat és vizsgálhatja át a ruházatát, pusztán “megérzésre” (hunch) vagy intuíción alapozva, nem szükséges semmilyen jogellenes cselekményre vonatkozó ésszerű gyanúval rendelkezni az intézkedés alá vont személlyel kapcsolatban, ami fő szabály szerint feltétele az intézkedés jogszerűségének, pusztán annyi kell, hogy az intézkedést olyan tárgyak felkutatása céljából fogantassák, amely terrorizmussal kapcsolatban felhasználható.

c) A brit hatóságok előtti eljárásban felmerült fontosabb érvek pedig az alábbiak voltak.

Jelen panaszban kérelmező képviselője fontosnak tartja, hogy az ismertett ügyben felmerült, a szabályozás egyezményrel összeegyeztethető volta mellett szóló lényeges érveket ismertesse. Ugyanis fontos ésszerű tartani, hogy amikor az Emberi Jogok Európai Bírósága a szabályt egyezményesértőnek találta, akkor mindezeket az érveket is figyelembe vette és mérlegelte.

A kérelmezők állítása az volt, hogy a szabály nem felel meg az „in accordance with law”, vagyis a joguralom követelményeinek, mert a szabály tartalmilag nem felel meg a jogi előírásokkal szemben támasztott követelményeknek.

Az állandó strasbourgi gyakorlat szerint egy szabály akkor tekinthető jogi minőségűnek – függetlenül attól, hogy formálisan érvényes jogként van-e tételezve a részes állam jogrendjében –, ha megfelel az alábbi feltételeknek:⁷

- 1) a szabálynak kihirdetett, formálisan érvényes szabálynak kell lennie,
- 2) a szabálynak megfelelően hozzáférhetőnek kell lennie,

⁶ ([2004] EWCA Civ 1067, 2004. július 29. 2006 márciusában a Lordok Háza is elutasította a jogorvoslatot: (2006) UKHL 12.

⁷ Malone v. The United Kingdom (8691/79) 1984. augusztus 2. para67.

- 3) a szabály alkalmazásának megfelelően előreláthatónak kell tennie,
- 4) a szabályban használt fogalmak nem lehetnek olyanok, amelyek praktikusán korlátlan vagy ellenőrizhetetlen hatalmat ruháznak a végrehajtó hatalomra,
- 5) a visszaéléssel szemben hatékony intézményes biztosítéknak kell lennie.⁸

Az általánostól – vagy az intézkedéshez jogsértés ésszerű gyanúját követelő szabálytól – eltérő felhatalmazás indoka a kormány által előadottak szerint az, hogy a Parlament úgy ítélte meg, hogy az aktuálisan a nemzetközi terrorizmus és a disszidens ír terroristák által jelentett fenyegetés olyan mértékű, hogy el kell fogadni azt, hogy a rendőrség a terrorizmussal kapcsolatba hozható tárgyak kutatása érdekében igazoltathat, és ruházatot vizsgálhat át. A konkrét esetben a fegyveres tárgyú kiállítás helyszíne ésszerűen indokolta a fokozott ellenőrzést, mert az egy támadás szimbolikus célpontja is tehetett volna.

Ami a szabály tartalmi értelemben vett jogszerűségét illeti, a Lordok Háza előtti eljárásban Lord Bingham a következőket fejtette ki. A szabály alapján tizenegy korlátot ismertetett, ami biztosítja, hogy azt előrelátható alkalmazzák majd, és a szabály alapján végrehajtott, de jogellenes intézkedések ellen a panaszosok jogorvoslattal fordulhassanak, ezek a következők:

1. A felhatalmazást csak akkor lehet kiadni, ha azt hasznosnak tartják a terrorista cselekmények megelőzése céljából.
2. A felhatalmazást magas rangú rendőr adhatja ki.
3. A felhatalmazással érintett terület legfeljebb az azt kiadó rendőrség illetékességi területére terjedhet ki.
4. A felhatalmazás legfeljebb 28 napig szólhat.
5. Az intézkedésről haladéktalanul értesíteni kell a belügyminisztert.
6. Az intézkedés hatályát veszti, ha azt 48 órán belül nem hagyja jóvá a miniszter.
7. A miniszter csökkentheti a felhatalmazás időbeli hatályát.
8. Egy megújított felhatalmazásra ugyanezek a szabályok vonatkoznak, vagyis az formálisan nem lehet automatikus.
9. A felhatalmazás alapján kizárólag terrorizmussal összefüggésben használható tárgyak keresése céljából lehet intézkedni.
10. A Parlament döntése alapján a szabály alkalmazásának gyakorlatáról évente jelentést kell tenni.
11. A szabály jogellenes alkalmazása esetén a felhatalmazás kiadója vagy az alapján intézkedő rendőr ellen is lehet panaszt tenni és jogellenesség esetén kártérítést kérni.

A kérelmezők azon állítására, hogy a fenti korlátok nem jelentettek semmilyen valódi korlátozást a hatáskör gyakorlásával szemben, mivel azt éveken keresztül folyamatosan elrendelték London egész területére, Lord Bingham azzal érvelt, hogy a Parlament éppen azért nem adott hosszabb időre elrendelhető felhatalmazásra jogot a rendőrségnek, hogy minden esetben végig kell járni a fent ismertetett utat, és azt végig is járták minden esetben. Az, hogy minden esetben indokoltnak találták a felhatalmazás hatályban tartását, a terrorizmus veszély indokolja, és nem az eljárás felületes, automatizált volta. A szabályozás alapján a hatóságok magatartása előrelátható is Lord Bingham álláspontja szerint, hiszen a törvény nyilvános, és ugyan a felhatalmazást, illetve annak indokait nem hozzák nyilvánosságra, de az intézkedés során mindenkivel közölni annak célját, és bár nem kell ésszerű gyanúval rendelkezni az intézkedés előtt az intézkedés alá vont személy jogellenes magatartása kapcsán, ezt a szabály nem lehet úgy értelmezni, hogy olyanokat is igazoltassanak, akik nyilvánvalóan nem terrorista gyanús személyek. A szabály célja pusztán az, hogy ne riassza el a rendőrt – a jogellenes intézkedés miatt indítható panasz és fegyelemi eljárástól tartva – olyan esetben az intézkedéstől, amikor az ésszerű gyanút nem tudja

---

⁸ Kérelmező képviselője itt utal arra, hogy a jogállamiság lényegét képező jogbiztonság követelményéből ugyanilyen normatív következtetésekre jutunk.

demonstrálni. Ezt külön megerősíti az intézkedési szabályzat (Code of Practice), ami ezen hatáskör alkalmazására vonatkozóan világossá teszi, hogy ok nélkül, vagy éppen diszkriminatívan a hatáskört gyakorolni nem lehet. Végül azt is megjegyezték, hogy a normaszöveg pontosságának mértékével szembeni elvárás igazodik a beavatkozás súlyához, vagyis minél súlyosabb jogkorlátozást tesz lehetővé egy szabály, annál pontosabbnak kell lennie. Az igazoltatás és a ruházat átvizsgálás pedig kétségtelenül – a brit eljárásban senki által nem vitatottan – érinti a 8. cikkben biztosított privát szférához való jogot, de relatíve kis mértékben, így a szabály alkalmazása előreláthatóságának alacsonyok foka ezzel arányban áll.

d) Az Emberi Jogok Európai Bíróságának az ügyben egyhangú, marasztaló ítéletet hozott.

A Bíróság két alapjogok érintettségét vizsgálta, az egyik az 5. cikkben foglalt személyi szabadsághoz való jog, a másik a 8. cikkben foglalt magánélethez, privát szférához való jog.

i) Személyi szabadsághoz való jog

A Bíróság e tekintetben nem foglalt állás, de azt kimondta (57. pont), hogy bár az intézkedés rövid ideig tartott, az alatt a kérelmezők teljesen meg voltak fosztva a szabadságuktól, nem távozhattak, köteles voltak magukat alávetni az intézkedésnek, és engedetlenség esetén őrizetbe lettek volna vehetők, és büncselekményt is követtek volna el, amelyért szabadságvesztés büntetés is kiszabható. Ez pedig „indikatív az 5. cikk (1) bekezdésben meghatározott szabadságtól megfosztás megvalósulása tekintetében”.

ii) Privát szférához való jog

A Foka v Turkey (No. 28940/95) ügyben kimondta a Bíróság, hogy a személyek bármely hatóság által átkutatása, átvizsgálása a magánszférába való beavatkozásnak minősül (85. pont) A Bíróság szerint az a tény, hogy a konkrét esetben az intézkedésre nem a magánszférában (lakás), hanem nyilvános térben került sor, csak fokozza a beavatkozás mértékét, mert az intézkedés alá vont személy számára a vele szemben – ok nélkül – foganatosított intézkedés megalázó és zavarba ejtő lehet. Ez fokozottan igaz akkor, ha olyan intim, személyes tárgy kerül elő az átvizsgálás során, amely jogszerűen tartható birtokban, de közszemlére vagy más általi megismerhetőségnek az ember önként nem teszi ki.

Itt fontos megjegyezni, hogy a Gillan and Quinton döntésben erre nem tér ki a Bíróság – mert nem szükséges, de egyértelmű, hogy az igazoltatás önmagában a privát szférába történő beavatkozást jelenti, ha azt személyes adatok rögzítése kíséri. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. cikke védi a magánszférát,⁹ amely a Bíróság értelmezése szerint kiterjed a személyes adatok jogellenes kezelésével szembeni védelemre is, függetlenül attól, hogy az adat a hagyományos értelemben vett intimszférával kapcsolatos, vagy sem.¹⁰ Az értelmezést a Bíróság azzal is indokolta, hogy ez áll összhangban az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során, Strasbourgban, 1981. január 28. napján kelt Egyezmény definíciójával, melynek 2. cikke értelmében személyes adat „bármely információ, amely egy azonosított vagy azonosítható egyénre vonatkozik”. Az EJEB azt is megállapította, hogy egy adott egyén etnikai hovatartozásával kapcsolatos információ is a 8. cikk által védett magánszféra része, és önmagában az adat tárolása is a magánélethez való jog korlátozásának minősül, a korlátozás ténye szempontjából irreleváns az is, hogy az adatot felhasználják-e a tárolást követően bármilyen célból.¹¹

Miután megállapította a Bíróság, hogy az intézkedés egyezményes jog korlátozását valósítja meg, azt vizsgálta meg, hogy a beavatkozásra törvényben meghatározott eljárásban (a joguralom alapvető követelményeivel összhangban) került-e sor.¹² A fent ismertetett öt elemből álló teszttel kapcsolatban a következőt állapította meg.

⁹ Mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák.

¹⁰ Rotaru v Romania (284 1/95), 2000. május, 43. pont

¹¹ S and Marper v United Kingdom, 2008. december 4. 66-67. pontok

¹² Itt a hivatalos magyar fordítást követte a képviselő, amely azonban félrevezető, a teszt eredeti angol megfelelője: in accordance with the law, amely a joguralom alapvető elveinek gyűjtőfogalmaként funkcionál a

Az a) és b) pontban foglaltaknak kétségtelenül eleget tesz a szabályozás, a c)-d) pontok tekintetében a Kormány szerint világosan fogalmaz a tárgyalt rendelkezés a tekintetben, hogy milyen feltételek mellett és hogyan lehet igazoltatást és ruházat átvizsgálást végrehajtani, ráadásul jogorvoslat is rendelkezésre áll az intézkedést jogsértőnek tartó állampolgárok számára.

A Bíróság azonban nem értett egyet ezzel. Álláspontja szerint a törvény azon megfogalmazása, hogy az arra felhatalmazott rendőr bárkit igazoltathat, ha azt hasznosnak (expedient) tartja, nem jelent többet, mint azt, hogy az intézkedésnek „előnyösnek” (advantageous) kell lennie. Ez pedig nem jelenti azt, hogy annak szükségesnek is (necessary) kell lennie abban az értelemben, ahogy azt a Bíróság az emberi jogok korlátozásával kapcsolatban megköveteli. Így a vizsgált szabályozás fényében az intézkedő rendőrnek nem is kell az arányosság kérdésében mérlegelnie. További hibája a szabályozásnak a Bíróság megítélése szerint, hogy annak ellenére, hogy a gyanú hiányában végezhető igazoltatásokra engedélyt adó döntés elleni bírói jogorvoslat lehetősége biztosított, a törvényi felhatalmazás terjedelme (width) olyan széles, hogy a kérelmezők súlyos akadályokba ütköznek, ha azt próbálnák bizonyítani, hogy a jóváhagyás túlerjeszkedik a törvényi felhatalmazás keretein (ultra vires) vagy éppenséggel hatalommal való visszaélést (abuse of power) valósít meg. A felhatalmazás korlátlanágát mi sem bizonyítja jobban mint az a tény, hogy a szabályozás bevezetése óta szakadatlanul fennállt a lehetősége a „44”-es szabály alapján az igazoltatások végrehajtására.

A törvényi szabályozás által adott felhatalmazás parttalanságának másik aspektusa a konkrét szituációban eljáró rendőr intézkedésével szemben támasztott objektív követelményének teljes hiánya. A szabályozás ugyanis lényegében csak az intézkedés végrehajtásának módjával kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz, azonban az alapjával (ground) nem. Mint azt a Lordok Háza is egyértelműen lefektette, a vizsgált esetben azt a döntést, hogy kit is vonjon intézkedés alá a rendőr, a szakmai intuíció vagy sugallat (hunch) alapján kell meghoznia, még azt sem követeli meg a szabályozás kifejezetten, hogy az intézkedő rendőr szubjektíven bármit feltételezzon az intézkedés alá vont személyről. Az az egyetlen feltétel, hogy olyan tárgy feltalálása az intézkedés legitim célja, amelyet terrorizmussal kapcsolatban használni lehet, túl széles kategória, mert számtalan, egyébként jogszerűen birtokban tartható tárgy is felhasználható terrorizmussal kapcsolatos tevékenységre,¹³ sőt, mivel az intézkedés célja ilyen tárgyak keresése, nem is szükséges a rendőrnek azt feltételeznie, hogy az intézkedés alá vont személy azt magánál tartja.

Mindezzel kapcsolatban a Bíróság meghökkentőnek tartotta az eljárás során ismertetett statisztikai bizonyítékokat is. 2004/5-ben az Igazságügyi Minisztérium 33.177, 2005/6-ban 44.545, 2006/7-ben 37.000, és 2007/8-ban 117.278 igazoltatást hajtottak végre a vizsgált szabályozás alapján biztosított hatáskörben, ugyanakkor a 2007-es jelentésében Lord Carlile arról számolt be, terrorizmussal kapcsolatos őrizetbe vételre nem került sor a „44”-es szabály alapján végrehajtott igazoltatásokat követően, a sok ezer intézkedés egyetlen alkalommal sem tárt fel terrorizmussal kapcsolatos bűncselekményt.¹⁴ Lord Carlile 2008-as jelentése pedig számos olyan egyedi esetet mutat be, amelyben az igazoltatott személy profilja olyan távol állt bármilyen ismert terrorista leírástól, hogy reálisan mérlegelve semmi esélye nem lehetett annak, hogy az illető bármi köze legyen a terrorizmushoz.

A Bíróság álláspontja mindezek miatt az volt, hogy a szabályozás magában hordozza az önkényes jogalkalmazás reális veszélyét. S bár az eset nem érint fekete vagy az ázsiai kérelmezőket, az ilyen hatáskör diszkriminatív alkalmazásának veszélye nagyon is valóságos.

Bíróság terminológiájában, figyelemmel arra is, hogy a rule of law fogalmát az Egyezmény preambuluma kifejezetten is tartalmazza.

¹³ Adabsurdum ilyen a pénz is, hiszen egy terroristanak is kell p1. emie, az étel megvásárlásához pénz kell.

¹⁴ Ezt a kritikát érdemes észben tartani, amikor az USA-beli „pretextual stops” kérdéskörét vizsgáljuk.

A rendelkezésre álló statisztikák Ugyanis azt mutatják, a fekete és az ázsiai származású személyekkel szemben aránytalanul nagy mértékben alkalmazzák a vizsgált intézkedést.¹⁵ Sőt, arról is beszámolt a gyakorlat független értékelését végző Lord Carlile, hogy pusztán az etnikai aránytalanságok kiküszöbölése céljából is történtek igazoltatások, ami pedig a többségi lakosság 10. és 11. cikkben biztosított jogainak indokolatlan korlátozását eredményezheti.

A Bíróság a fentiek fényében úgy ítélte meg, hogy a vizsgált szabályozás nem felel meg a joguralomból fakadóan a jogszabályokkal szemben támasztott követelményeknek, és megállapította az Egyezmény 8. cikkének megsértését.

A képviselő ezt követően a fokozott ellenőrzés magyar szabályait értékelte a Gillan and Quinton ügyben hozott döntés fényében az Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) vonatkozó rendelkezéseire hivatkozva.

A jogi szabályozásból következik, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelése esetén az intézkedéssel érintett területen tartózkodókat a rendőrök a törvényben meghatározott okból illetve célból igazoltathatják, ruházatukat átvizsgálhatják. Azt, hogy mikor, hol rendeltek el fokozott ellenőrzést, nem kell nyilvánosságra hozni, az intézkedés indokait sem (vagyis azt, hogy egy fokozott ellenőrzés milyen módon és milyen tények alapján igazoltan segíti elő az intézkedés törvényben meghatározott céljának megvalósulását). De ha mindezek tudná is az állampolgár, a fokozott ellenőrzéssel szemben jogorvoslattal nem élhet az állampolgár Testület állandó gyakorlata szerint, mivel amíg az elrendelt fokozott ellenőrzés alapján konkrétan nem fogatosítanak intézkedést, addig az nem érinti jogát vagy jogos érdekét, ami az Rtv. 92. ában meghatározott feltétele a panasz tételének.

A gyakorlat árulkodó a tekintetben, hogy mennyire nincs korlátja a fokozott ellenőrzés elrendelhetőségének. 2013. április elsejétől legkésőbb július végéig fokozott ellenőrzést rendelt el az egész ország területére az országos rendőrfőkapitány.¹⁶ A rendőrségi honlapon olvasható közlemény szerint Papp Károly vezérőrnagy a szükséges ideig, de legkésőbb július 31-én éjfélig rendelte el a fokozott ellenőrzést, amelynek célja az illegális migrációval kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtása, a lakosság biztonságérzetének javítása, a települések közbiztonságának megszilárdítása, valamint a közterületen elkövetett bűncselekmények és szabálysértések visszaszorítása. Látható, hogy az elrendelés nyilvánosságra hozott indoka közül több köszönő viszonyban sincs a legális céllal, bármilyen indok nélküli igazoltatás és nyilvános ruházat átvizsgálás lesz jogszerű érzület-javítás céljából.

Nehéz helyzetben van ilyen szabályozás keretei között az állampolgár, aki meg szeretné tudni, hogy mikor intézkedhet vele szemben egy rendőr, és akkor is, ha egy konkrét intézkedés jogellenességét szeretné kimutatni. Azt, hogy mikor hol rendeltek el fokozott ellenőrzést nem tudja, de adott esetben az sem segít, ha erről van információ, ha az olyan, hogy hónapokig az egész ország területen lehet indok nélkül igazoltatni. A konkrét intézkedés soha nem lehet jogellenes, hiszen a szabályozásból fakadóan nem kell, hogy annak oka legyen (az idézett BM rendelet értelmében a fokozott ellenőrzéssel érintett területen tartózkodókat igazoltatják, nem igazoltathatják), de ha kellene is, a felsorolt legális célok olyan absztraktak, hogy azok fenn nem állást igazolni nem lehet, és az is biztos, hogy semmilyen szükségesség/arányosság teszt nem következik belőlük. A fokozott ellenőrzés indokolatlanságát pedig szinte lehetetlen

---

¹⁵ Lásd Gillan and Quinton v. The United Kingdom döntés 85. pontját. Ez a megjegyzés irányadó lehet később az igazoltatások és az etnikai profilalkotás jelenségét támadó kérelemnek, hiszen a Bíróság lényegében arra irányuló kérés nélkül jelezte, hogy megítélése szerint a széles diszkréció is elősegítette az intézményes diszkrimináció elterjedését Nagy-Britanniában.

¹⁶ http://index.hu/belfold/2013/03/31/negyhonapos_fokozott_ellenorzes_kezdodik/

bizonyítani, hiszen a körözött személy elfogására való hipotetikus alkalmasság mindig fennáll: mielőtt igazoltatnának valakit, a rendőr nem tudhatja, hogy az illetőt körözik-e (hacsak nincs róla fénykép, ami a magyar rendőri gyakorlatban atipikus.), ezért egy személy létezése önmagában oka az igazoltatásnak – bárki állhat körözés alatt. Ugyanígy, ruházat átvizsgálása előtt nem lehet tudni, hogy az intézkedés alá vont személy tart-e magánál közbiztonságra veszélyes eszközt, ezért a szabályozás alapján a lehető legextrémebb eseteket kivéve (valaki atlétában sétál és rövidnadrágban sétál) soha nem lesz a hatályos szabályok fényében indokolatlan egy igazoltatás, de a ruházat átvizsgálása sem. Egyetlen konkrét példa sem ismeretes arra, hogy egy fokozott ellenőrzés elrendelését valaha bármely szerv jogellenesnek minősítette volna, ami önmagában bizonyítja, hogy nincs vele szemben hatékony jogorvoslat. A fokozott ellenőrzés alapján végrehajtott intézkedéssel szemben az előbbiek szerint szintén nincs hatékony jogorvoslat.

Röviden: a hatályos magyar szabályozási környezetben senki nem tudhatja, hogy a rendőrség mikor, ilyen indokkal intézkedhet vele szemben az Emberi Jogok Európai Egyezményében foglalt 5. és 8. cikk által garantált jogokat korlátozva, a rendőrség ezen jogok korlátozására vonatkozó hatásköre gyakorlatilag korlátlan, és a jogkorlátozással szemben nem is létezik hatékony jogorvoslat.

Összevetve a Gillan and Quinton ügygel a magyar szabályozás annyival rosszabb is, hogy ezt a hatáskört nem a terrorizmus elleni harc céljából biztosítják a rendőrségnek, hanem közrendvédelmi és normál bűnüldözési célból is, ami a brit szabályozásban kifejezetten kizárt volt. Így a korlátlan és hatékony jogorvoslattal nem támadható jogkorlátozás normatív szinten is a rendőrség mindennapi működésének szerves része. Mindezek miatt a képviselő úgy véli, hogy a panaszossal szemben az egyezményesértő szabály alapján foganatosított igazoltatás és ruházat átvizsgálás emberi jogot sértő módon jogellenes volt.

A képviselő a fenti elvi jellegű panaszon túl a konkrét intézkedés kapcsán a következő panaszokat terjesztette elő, mert az intézkedés során a rendőrök az Rtv. több rendelkezését megszegték, ezzel megsértették a panaszos alapvető jogait.

a) A tényállás leírásából látható, az intézkedő rendőrök az intézkedés megkezdése előtt nevüket, – egy kivételtől eltekintve – azonosító számukat nem adták meg, az intézkedés tényét és célját nem közölték, sőt, a felhívásra először megjelölt cél nem is szerepel az Rtv. által meghatározott igazoltatási célok között, a másodsor mondott cél (körözött személy elfogása) viszont vagy nem valós (ha igaz, hogy fokozott ellenőrzés keretében került sor az intézkedésre), vagy ha valós, akkor a rendőrségnek számot kell tudnia adni arról, hogy az esetben milyen objektív tények, indokok támasztották alá azt a gyanút, hogy a panaszos körözött személy lehet, és ezért indokolt személyazonossága megállapítása. Az intézkedés végén a rendőrök nem közölték azt sem, hogy melyik szervnél, milyen határidőn belül milyen formában lehet jogorvoslattal élni. Ezek a mulasztások és téves tájékoztatások összességében sértették a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát, mert nem tudhatta meg az intézkedés alapján, hogy milyen célból milyen jogalapon lefolytatott intézkedéssel szemben hol tud jogorvoslattal élni, ami a tisztességes eljáráshoz való jog integráns részét képezi.

b) A panaszos ruházatátvizsgálásának jogellenességét megalapozó további szempontok az alábbiak.

A ruházat átvizsgálása a képviselő álláspontja szerint indokolatlan és retorziós célú volt. Ugyanis a Szórakozóhelyen tartózkodókat általában nem vetették alá ennek az intézkedésnek, és a panaszost is csak akkor, amikor a jogszabályokból fakadó kötelezettségeik teljesítésére szólította fel az intézkedő rendőröket. Ez a megtorló, megfélemlítő jellegű intézkedés evidensen jogellenes, sérti a tisztességes eljáráshoz és a testi integritáshoz való jogot, hiszen nem legitim cél érdekében kerül sor annak keretében jogkorlátozásra.

Ugyanakkor az sem világos, hogy melyik jogszabályban meghatározott ok indokolhatta az intézkedést. Az Rtv. 29. § (6) bekezdésében meghatározott célok (a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja) semmilyen objektív indok alapján nem álltak fenn, de 30. § (1) bekezdésében meghatározott célok (bűnelkövető elfogása, előállítása, közbiztonságot veszélyeztető cselekmény megelőzése) sem állhattak fenn, hiszen az igazoltatást követően kiderült, hogy a panaszos nem állt körözés alatt, közbiztonságot veszélyeztető cselekmény megelőzése céljából pedig nem világos, hogy mi okból volt szükséges a ruházat átvizsgálása. Ha a 31. §(1) bekezdése alapján az igazoltatást személyi szabadságot korlátozó intézkedésnek minősítjük, akkor sem volt oka a rendőrnek feltételezni azt, hogy ügyfelem támadásra vagy önvészély okozására alkalmas tárgyat tartott magánál. Így vagy ok nélkül, vagy retorzióként alkalmazták a ruházat átvizsgálását. Az első eset a strasbourgi esetjog fényében bizonyosan jogellenes, az utóbbi pedig a belső szabályok alapján is az.

A képviselő a fent részletesen kifejtettek alapján kérte, hogy a Testület vizsgálja ki a panaszt, és annak adjon helyt.

A képviselő a beadványhoz csatolta a meghatalmazását.

II.

A Testület a képviselő által hivatkozott videofelvételt az alábbiakban ismerteti.

A felvétel 20 másodpercénél egy sárga pólós férfi (feltehetően a Szórakozóhely egyik munkatársa) angolul tájékoztatja a jelenlévőket, hogy a rendőrség mindenkit igazoltatni fog, aki nem kívánja elhagyni a Szórakozóhelyet, rendőri intézkedés után azonban folytatni fogják a műsort. A felvételen többen megkérdőjelezik (angolul is) a rendőri intézkedés jogalapját, illetve látható, hogy többen készítenek felvételt a rendőri fellépésről. Ezt követően a szórakozó hely több pontja, illetve az intézkedések láthatók. 4 perc 9 másodpercénél egy másik férfi mikrofon segítségével közli a szórakozó fiatalokkal, hogy mindenkinek el kell hagyni a helyet, és azután jöhet vissza, miután a rendőrök igazoltatták. A jelenlévők (angolul) nem tetszésüket fejezik ki. Ezt követően egy közrendvédelmi osztályvezetőjeként bemutatkozó rendőr (névének és szolgálati helyét nem lehet érteni) felszólítja a fiatalokat, hogy menjenek ki az udvarra, amíg a rendőrök befejezik az ellenőrzést. 4 perc 39 másodpercénél a panaszos mikrofont ragadva tájékoztatást kér a rendőröktől az intézkedés jogalapját illetően. Egy rendőrnő erre úgy reagál, hogy éjszakai ellenőrzést folytatnak. A panaszos úgy folytatja az Rtv. szerint nincs olyan, hogy éjszakai ellenőrzés, majd tovább vitatja az intézkedés jogszerűségét. Ezt követően a rendőrnő az intézkedés céljaként a körözött személy kiszűrését jelöli meg. A panaszos megkérdi, hogy kik a körözött személyek, a rendőrnő erre úgy reagál, hogy ez nincs kiírva senki homlokára. A panaszos erre azt mondja, hogy de hát mindenkit megnéztek már, a rendőrnő erre közli, hogy nem néztek meg mindenkit, ezért intézkednek. Ezt követően hangzavar alakul ki, és a felvételen nem látható, hogy mi történik a panaszos és a rendőrök között. Annyi hallható, hogy egy férfi rendőr – kissé ingerült és felemelt hangon – többször felszólítja a panaszost, hogy menjen vele az udvarra, mert az intézkedést csak ott tudja biztonságosan lefolytatni, illetve ott tudja a panaszost lekérdezni. 6 perc 46 másodperc körül ismét feltűnik a sárga pólós férfi, aki elmondja a jelenlévőknek angolul, hogy a rendőrök ellenőrizni fogják a személyi igazolványukat és az útleveleket bűnözők kiszűrése céljából. Ezt követően nevetés hallatszódik, és egy rendőr lép oda a sárga pólós férfihoz, megkérve, hogy helyesbítse mondandóját. Ebből csak annyi hallható, hogy a rendőr azt mondja, hogy nem bűnözőket keresnek, illetve hogy ők csak a munkájukat végzik.

A sárga pólós férfi azzal folytatja (angolul), hogy mindenkinek fel kell mennie, ahol le fogják ellenőrizni az okmányokat, és ezután lehet visszatérni.

III.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a Kerületi Rendőrkapitányságtól, illetve kérte annak vezetőjét, hogy amennyiben nem a Kerületi Rendőrkapitányság állományában szolgálatot teljesítő rendőrök hajtották végre a kifogásolt intézkedést, annyiban továbbítsa az illetékes rendőri szervhez a Testület megkeresését. A Testület egyúttal megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A panaszos szempontjából a következők relevánsak.

A)

Az ORFK Ellenőrzési Szolgálatára először a KR ügyben készült dokumentumait továbbította a Testület számára.

1) F. r. főtörzsszázados 2013. március 30-án kelt jelentéséből az alábbi releváns információk állapíthatók meg.

A főtörzsszázados 2013. március 29-én 7 órától másnap 3 óráig látott el szolgálatot egy bevetési csoporttal (14 fővel)

A közterületi járőrszolgálatot megelőzően a bevetési csoportnak a KR laktanyájában 13 óra 45 perckor L. r. őrnagy tartotta meg a szolgálatra vonatkozó eligazítást. Ennek során elmondta, hogy F. r. főtörzsszázados csoportjával a következő szolgálati időben a Gördülő járőrszolgálati feladatok végrehajtására kiadott 2. számú járőr-útirányterv alapján látnak el közterületi járőrszolgálatot 20 óráig, majd meghatározta, hogy F. r. főtörzsszázados csoportja 21 órától 3 óráig között a Kerületi Rendőrkapitányság területén vegyen részt a szórakozóhelyek ellenőrzésében a Kerületi Rendőrkapitányságon kapott eligazítás szerint.

A bevetési csoport 21 órakor érkezett meg a Kerületi Rendőrkapitányságra, ahol az eligazítást Sz. r. törzsszázados (szolgálatirányító parancsnok) tartotta meg, aki meghatározta, hogy a bevetési csoport 21 óra és 22 óra 45 perckor között a J. tér, A. út és N. utca által határolt területen lévő szórakozóhelyek környékének ellenőrzését hajtsa végre gyalogos járőrszolgálattal. Meghatározta továbbá, hogy ezt követően a bevetési csoport 23 órára vonuljon be eligazításra a Kerületi Rendőrkapitányságra és a továbbiakban az itt meghatározottak szerint lássa el szolgálatát. A bevetési csoport a gyalogos járőrszolgálatot követően a meghatározottak szerint 23 órakor bevonult a Rendőrkapitányságra, ekkor az eligazítást L. százados tartotta meg, aki elmondta, hogy az este folyamán sor került a Szórakozóhely ellenőrzésére. L. százados közölte, hogy a bevetési csoport tagjain kívül a Kerületi Rendőrkapitányság állományából 16 fő és az önkormányzattól 3 fő fog részt venni. Valamint ismertette, hogy a Szórakozóhelyet az elmúlt napokban már ellenőrizték. Mivel azóta is több lakossági panasz érkezett a szórakozóhelyre, emiatt ismét rendőri ellenőrzés kerül végrehajtásra. Meghatározta, hogy ennek során a Szórakozóhelyen tartózkodó összes vendéget igazoltatni kell és szükség esetén velük szemben további intézkedést kell foganatosítani. Kiemelte a jogszerű, törvényes, arányos és szakszerű rendőri intézkedés

foganatosításának szükségességét. A fentieket F. r. főörzsászlós jelentette a KR ügyeletvezetőjének és szolgálatát az eligazításnak meghatározottak szerint látta el.

A jelentésben rögzítésre került, hogy a bevetési osztály tagja a Szórakozóhelyen, kijáratánál, illetve annak fő- és oldalbejáratánál végeztek ellenőrzést. A jelentésből kiderül, hogy a panaszos által megnevezett rendőrök, G. és Sz. törzsőrmester (azonos hívószámmal) a Szórakozóhelyen belül és a kijáratánál igazoltatták a vendégeket.

A jelentés szerint a Szórakozóhely több helyiségében körülbelül 130-150 fő tartózkodott, ők egyenként igazoltatva lettek. A Szórakozóhely ellenőrzése 1 óra 30 perckor ért véget, ekkor L. r. százados engedélyezte, hogy a bevetési csoport bevonuljon a KR laktanyába. A bevetési csoport a beszámoltatást és a felszerelés ellenőrzését követően útba indult a KR laktanyába, ahova 2 óra 15 perckor érkeztek meg.

A jelentés megjegyzi, hogy a Szórakozóhelyen 124 személyt kérdeztek le és 1 egészségügyi ellátásáról intézkedtek.

2) F. r. főörzsászlós 2013. május 24-én kelt jelentésében az alábbiakkal egészítette ki a fentieket.

L. r. százados az eligazításon elmondta, hogy a Szórakozóhely korábbi ellenőrzései során több esetben került sor intézkedésre illegális kereskedelmi tevékenység, illetve csendháborítás miatt. Mivel azonban azóta is folyamatosak a lakossági bejelentések, ezért hajtanak végre újabb rendőri ellenőrzést. Ismertette, hogy az ellenőrzés végrehajtására az országos rendőrfőkapitány által elrendelt 29000/2384/2013. általános számon kiadott fokozott ellenőrzés alapján kerül sor, mivel az adott területen nagy számban fordulnak meg külföldiek is. Elmondta továbbá, hogy a Szórakozóhelyen megjelenő vendégek összetétele általában diákokból, és külföldi fiatalokból tevődik össze. Tapasztalként ismertette, hogy a szórakozóhelyen jelenlévő személyek a korábbi rendőri ellenőrzések alkalmával is több esetben próbálták a rendőri intézkedések jogalapját megkérdőjelezni, az intézkedő rendőrök munkáját verbálisan megzavarni, provokálni. Felhívta a figyelmet a jogszerű, törvényes, arányos és szakszerű rendőri intézkedések foganatosítására és arra is, hogy a rendőrök intézkedéseikben ne akadályozza a vendégek részéről már korábban is tapasztalt magatartás. Az állomány részére feladatként határozta meg a szórakozóhely zárását, a jelen lévő személyek igazoltatását, priorálását, körözött személyek kiszűrését, a bűncselekmények, szabálysértések elkövetőinek elfogását, előállítását, az ellenőrzésben részt vevő szervek munkájának segítségét. F. r. főörzsászlós csoportja részére konkrét feladatként elsősorban a Szórakozóhely különböző bejáratainak zárását, igazoltatások végrehajtását és az EDR rádió sms-rendszerben történő priorálások végrehajtását határozta meg. Ismertette, hogy a szórakozóhelynek több bejárata, több helyisége és emelete van és emiatt kiemelte a zárást végrehajtó rendőrök munkájának fontosságát. Az eligazítást követően a feladatban részt vevő állomány közösen ment a Szórakozóhelyhez, majd a helyszínre érve az eligazításnak meghatározottak szerint a KR csoportból 2 fő lezárta a Szórakozóhely főbejáratát, ezen kívül 2 fő lezárta a pincehelyiség főbejáratánál lévő első lejáratait. A Szórakozóhely pincehelyiségének hátsó lejáratait a Kerületi Rendőrkapitányság végezte. A KR csoport többi tagja az eligazítás elhangzottak szerint a Szórakozóhely pincehelyiségében kezdte meg a vendégek ellenőrzését. A pincehelyiségben az ellenőrzés megkezdésekre F. r. főörzsászlós tapasztalta, hogy ott jelentős számú fiatal (körülbelül 100 fő) tartózkodik, ezek közül is nagyszámú külföldi. Ezen kívül a jelenlévő vendégek nagy részének ruházata is eltért a normálistól, a nők egy része férfinak volt öltözve, a férfiak egy része pedig nőnek, illetve

transzvesztitának. A szórakozóhely vendégei közül többen már az intézkedés megkezdésekor nemtetszésüknek adtak hangot, illetve néhány személy már ekkor próbálta az intézkedő rendőröket verbálisan, illetve más módon (kamerázás) zavarni. A pincehelyiségben történő igazoltatást, priorálást nagy mértékben megnehezítette a kis helyiségben jelen lévő nagy számú vendég, a sötétség, illetve hogy egyáltalán nem volt térerő a pincében. Emiatt a rendőri intézkedések nem lehettek kellően biztonságosak, alaposak, ezenkívül nem lehetett dokumentálni azokat, így nem készült videofelvétel a csoport részére kiadott kézi kamerával. F. r. főtörzszászlós a fentieket jelentette az akció vezetőjének, aki ezt követően a szórakozóhely alkalmazottjának segítségével megkérte a vendégeket, hogy hagyják el a pincehelyiséget a két kijárat valamelyikén. A vendégeket ekkor tájékoztatták, hogy kilépéskor igazoltatják őket, majd a későbbiekben vissza lesznek engedve a Szórakozóhelyre. Már ekkor is ismertették a jelenlevőkkel, hogy az ellenőrzés a fokozott ellenőrzés alapján kerül sor, illetve közölték az ellenőrzés célját is. A pincehelyiségben lévő vendégek ekkor is hangos nemtetszésüknek adtak hangot, illetve a helyiséget is csak többszöri felszólításra voltak hajlandók elhagyni. Miután felkérték a pincében lévőket, hogy hagyják el a helyiséget, a korábban ott igazoltatást kezdő KR csoport tagjai a szórakozóhely különböző bejáratánál (főbejárat, illetve pincehelyiség első és hátsó lejárata) segítették a vendégek priorálást, illetve végezték az ellenőrzésben részt vevők munkájának biztosítását. Az ellenőrzés során a Szórakozóhelyet vezető személy felvilágosítást kért az akció parancsnokától, amiben F. r. főtörzszászlós segítette őt. Ennek során tapasztalta F. r. főtörzszászlós, hogy az akció parancsnoka felvilágosította őt arról, az akcióra a fokozott ellenőrzés alapján került sor, illetve felvilágosította őt az ellenőrzés céljáról is. F. r. főtörzszászlós az ellenőrzés során folyamatosan próbálta a Szórakozóhely teljes területén folyó ellenőrzést figyelemmel kísérni, az akció parancsnokával közölte tapasztalatait, illetve folyamatosan ellenőrizte a csoport tagjainak szolgálatellátását, intézkedéseit. F. r. főtörzszászlós azt tapasztalta, hogy a csoport tagjai feladatukat a különböző szabályozóknak, illetve az eligazításon meghatározottaknak megfelelően hajtották végre. Tapasztalta továbbá, hogy a beosztottjai az intézkedés alá vontakkal szemben udvariasan léptek fel, illetve ezen személyek fel lettek világosítva a panaszjogukról is. Egyetlen intézkedésnél sem hallotta, hogy bárki is „éjjeli ellenőrzést” kapott volna magyarázatul az akció céljaként. Az akció végrehajtása során F. r. főtörzszászlós nem észlelte a helyszínen a panaszban leírtakat, illetve olyan intézkedést sem, amely során a csoport tagjai bárkit provokáltak volna. Az ellenőrzés során azonban több alkalommal tapasztalta azt is, hogy a vendégek közül többen verbálisan nehezítik a rendőrök munkáját, próbálják őket több módon provokálni, „heccelni”. A Szórakozóhely ellenőrzése 1 óra 30 perckor ért véget. F. r. főtörzszászlós megjegyezte, hogy „az ellenőrzés során esemény nem történt”, a helyszínen egyetlen intézkedés alá vont személy sem jelezte, hogy panasza van a rendőri intézkedéssel szemben.

3) (A panaszbeadványban megnevezett rendőrök) G. és Sz. r. törzsrőrmester 2013. május 24-én készített jelentésükben rögzítették, hogy L. százados az eligazításon elmondta, hogy a csoport állománya a Szórakozóhelyen hajt végre ellenőrzést, ezen belül zárási feladatot, valamint a bent tartózkodó személyek körözési nyilvántartásban való ellenőrzését. Számukra feladatként nem volt meghatározva igazoltató lapok kitöltése, valamint ruházat átvizsgálás, kivéve az indokolt esetekben. Az ellenőrzés során a Szórakozóhely hátsó bejáratánál, és a helyiségben tartózkodó személyeket igazoltatták, valamint ellenőrizték a körözési nyilvántartási rendszerben. Az igazoltatás végén minden személyt tájékoztattak a panasztétel lehetőségéről. Az intézkedések befejezését követően az igazoltatott személyek az utcára távozhattak a főbejáraton át, az eligazításon meghatározottak szerint. Az intézkedésről a rendőrség részéről videofelvétel nem készült (az esti látási viszonyok miatt), viszont az intézkedésekről sok esetben készítettek felvételt mobiltelefonnal, illetve kamerával a

szórakozó helyen lévő személyek. Az intézkedés alá vont személyeket minden esetben tájékoztatták, hogy az intézkedés a Kerületi Rendőrkapitányság utasítására és fokozott ellenőrzés keretein belül folyik. Minden igazoltatás kultúráltnan és arányosan, a jogszabályban meghatározott formában folyt és egyetlen személy sem sérelmezte. G. és Sz. r. törzsőrmester által fogatosított rendőri intézkedések során ruházat átvizsgálásra, valamint igazoltató lap készítésére nem került sor. G. és Sz. r. törzsőrmester arra, hogy a panaszossal szemben intézkedtek volna, nem emlékeznek.

A Szórakozóhely ellenőrzése a Kerületi Rendőrkapitányság civil ruhás, láthatósági mellényt viselő, valamint egyenruhás beosztottjaival közösen végezték a KR állományába tartozó rendőrök. A helyszínen a parancsnok L. százados volt.

4) Az intézkedésben résztvevő KR bevetési csoportjának tagjai (I. r. őrmester, T. R. r. törzsőrmester, K. r. őrmester, K. r. törzsőrmester, T. S. r. törzsőrmester) 2013. májusban tett jelentésükben új információ nem szerepel. Szükséges azonban megjegyezni, hogy egyik jelentés sem tesz említést arról, hogy a panaszossal szemben intézkedtek volna, illetve kifejezetten rögzíti, hogy a rendőr nem emlékszik arra, hogy a panaszossal szemben intézkedést fogatosított volna.

5) L. r. őrnagy a sérelmezett rendőri intézkedés körülményeinek tisztázása érdekében meghallgatta, illetve jelentést készített az ügyben érintet és a KR állományába tartozó rendőrökkel, a rendelkezésre álló dokumentumokat megvizsgálta és 2013. május 27-én kelt jelentésében az alábbiakat állapította meg.

A Szórakozóhely ellenőrzésében 2013. március 29-én 23 órától másnap 1 óra 30 percig a KR állományába tartozó rendőrök és Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei vettek részt. A KR bevetési csoport állományának parancsnoka F. r. főtörzszászlós volt.

L. r. százados által tartott eligazításon ismertették a bevetési csoporttal a Kerületi Rendőrkapitányság vezetője által jóváhagyott és *. általános számon iktatott intézkedési terv alapján fokozott ellenőrzés kerül végrehajtásra a kerületi Szórakozóhelyen. Elhangzott továbbá – tekintettel arra, hogy a kerületben az N. utca és környékén működő szórakozóhelyeken nagy létszámú külföldi állampolgárságú személy jelenik meg – hogy az országos rendőrfőkapitány által elrendelt 29000/2384/2013. általános számon kiadott fokozott ellenőrzést is szem előtt tartva hajtja végre az állomány az akciót. Az eligazításon kitértek arra is, hogy a Szórakozóhely a rendelkezésre álló adatok szerint működési engedéllyel („vendéglátó, kereskedelmi”) nem rendelkezik, tűzrendészeti hiányosságok is vannak. A fokozott ellenőrzés célja az illegális működés és a hozzá kapcsolódó egyéb jogszabálysértések megszüntetése, a jogsértő cselekmények megelőzése és visszaszorítása.

A feladat végrehajtásában a KR állományából 12 fő, a Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály állományából 11 fő, a Bűnügyi állományából 12 fő, valamint 1 fő polgárőr és 2 fő kereskedelmi ügyintéző vett részt. A bűnügyi állomány polgári ruhában és jól láthatósági átvevőben hajtotta végre a feladatot. A fokozott ellenőrzés parancsnoka M. r. őrnagy bűnügyi osztályvezető, helyettese L. r. százados volt a Kerületi Rendőrkapitányság állományából.

Az eligazítást követően a feladatba bevont rendőrök megkezdték a szórakozóhely ellenőrzését. A helyszínen 100-150 fő – köztük több külföldi állampolgár is – tartózkodott,

ezért a végrehajtást irányító rendőrtiszt eligazítása szerint lezárták a kijáratokat, és ezt követően került végrehajtásra az ott tartózkodó személyek ellenőrzése.

A Szórakozóhely ellenőrzése során a KR állománya részfeladatokat hajtott végre, köztük a bejáratok zárását, az ott tartózkodó személyek igazoltatását és a körözési információs rendszerben történő ellenőrzését, indokolt esetben a ruházat- és csomagátvizsgálásokat.

A foganatosított rendőri intézkedés jogalapját az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 30. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak képezték.

A panaszüggyel kapcsolatban utólag készült rendőri jelentések szerint a rendőri fellépés módja megfelelt az Rtv. 20 § (2) bekezdésében és a Szolgálati Szabályzatban 5. § (1) bekezdésében foglaltaknak. A foganatosított igazoltatások az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján és a Szolgálati Szabályzat 25. § (1) és (2) bekezdésében leírtaknak megfelelően hajtották végre. A jelentések szerint az intézkedés alá vont személyek az intézkedés befejezését követően az Rtv. 20. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint szóban kaptak tájékoztatást a rendőri intézkedéssel szembeni panasz előterjesztésének lehetőségéről, ennek keretében felhívták az intézkedés alá vont személyek figyelmét a panasz előterjesztésének határidejére is.

L. r. őrnagy a panaszügyet illetően meghallgatta a KR állományából a feladatban résztvevő rendőröket, azonban közülük senki nem emlékezett arra, hogy a panaszossal szemben intézkedett volna. A szórakozóhely ellenőrzése során 124 személyt igazoltattak, azonban az intézkedésekről képi dokumentáció nem készült, az igazoltatott személyekről igazoltató lapot nem állítottak ki, tekintettel arra, hogy ezt egyéb körülmények nem indokolták.

A panaszos beadványában a vele szemben intézkedő rendőrök közül név szerint említi G. r. törzsőrmester és Sz. r. törzsőrmestert, akik valóban részt vettek a fokozott ellenőrzés végrehajtásában, azonban egyöntetűen azt állítják, hogy feladatuk az igazoltatott személyek adatainak a körözési információs rendszerben történő ellenőrzése volt, a személyek igazoltatását alapvetően a Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei hajtották végre. Továbbá határozottan állítják, hogy ruházatátvizsgálást nem hajtottak végre a szórakozóhely ellenőrzése során és a kérdéses intézkedés körülményeit illetően nem tudtak nyilatkozni. Jelentésük szerint több személyt is ellenőriztek, igazoltattak, de nem emlékeznek a panaszban leírt esetre. Elmondásuk szerint a rendőri intézkedést több esetben is rögzítették mobiltelefonnal a jelenlevő személyek, és a valószínűleg ennek során rögzítették a nevüket.

F. r. főtörzszászlós szerint a helyszínen több személy is érdeklődött az ellenőrzés jogalapját illetően, őket megfelelő módon tájékoztatták, illetve a helyszíni parancsnokhoz irányították. A panaszban kifogásolt intézkedéssel kapcsolatban azonban nem tudott érdemben nyilatkozni, a feladat végrehajtása során nem tapasztalt a KR állománya részéről a panaszban leírtaknak megfelelő rendőri intézkedést.

A fentiekre tekintettel L. r. őrnagy szerint kizárható, hogy a panaszossal szemben a KR állományába tartozó rendőrök intézkedtek volna. Az őrnagy megjegyezte továbbá, hogy a Szórakozóhely ellenőrzésekor több mint száz személyt vontak ellenőrzés alá a rendőrök, ezzel kapcsolatban sem képi, sem egyéb dokumentáció nem készült, így egyértelműen nem tisztázhatók az intézkedés körülményei, illetve a rendőröktől sem elvárható, hogy név szerint emlékezzenek az adott helyszínen intézkedés alá vont személyekre, illetve az egyes intézkedések konkrét körülményeire.

6) A BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztálya BRFK Hivatala Panaszügyi és Koordinációs Osztályának 2013. május 23-án kelt levelében azt a tájékoztatást adta, hogy a panaszossal szemben fogantatosított intézkedés központi rendőri biztosítást nem érintett. A 2013. március 30-ai Fesztivállal kapcsolatban bejelentés nem érkezett a BRFK-ra, azzal kapcsolatosan fogantatosított intézkedéseket a Kerületi Rendőrkapitányság saját hatáskörében intézte, így a panasszal kapcsolatban érdemi információval ők rendelkeznek.

B)

A Kerületi Rendőrkapitányság az alábbi iratokat bocsátotta a Testület rendelkezésére.

1) Megküldésre került a 2013. március 29-én a Szórakozóhelyen végrehajtott fokozott ellenőrzés végrehajtására készült intézkedési terv.

Az intézkedési terv a fokozott ellenőrzés célja alatt az alábbiakat rögzítette. A kerületi Polgármesteri Hivatal és a Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal tájékoztatást adott a Kerületi Rendőrkapitányság részére a Szórakozóhely szabálytalan működésével kapcsolatban, nevezetesen, hogy a klub működési engedéllyel („vendéglátó, kereskedelmi”) nem rendelkezik, tűzszervezeti hiányosságok vannak. A fokozott ellenőrzés célja az illegális működés és a hozzá kapcsolódó egyéb jogszabálysértések megszüntetése, a jogsértő cselekmények megelőzése és visszaszorítása.

Az intézkedési terv a közbiztonsági helyzet értékelésével kapcsolatban beszámolt arról, hogy a korábbi időszakban tapasztalatai alapján a klubban a „vendégek” száma a hétvégén megnövekszik, ezért fokozott ellenőrzés végrehajtására kerül sor e tervben meghatározottak szerint.

A fokozott ellenőrzés végrehajtásának elgondolása: az ellenőrzésben résztvevő társszervek: ÁNTSZ (2 fő), Kerületi Polgármesteri Hivatal Kereskedelmi Osztálya (2 fő), valamint Katasztrófavédelem (2 fő). A szórakozó hely bejáratainak zárása után, a társszervekkel közös ellenőrzés végrehajtása.

A fokozott ellenőrzésben résztvevők feladata:

- a záró csoportok előzzék meg a lezárt területről a ki és bemenetelt,
- fogják el, állítsák elő a bűncselekmények, szabálysértések elkövetőit,
- segítség az ellenőrzésben résztvevő társszervek munkatársainak ellenőrzését,
- kutassák fel a körözött személyeket, ellenőrizzék a szórakozóhely közönségét, igazoltassák az ott tartózkodókat,
- az igazoltatásról minden esetben készítsenek RK lapot, amelyet a közrendvédelmi állomány Robotzsaru Neo rendszerben rögzítsen.

(A személyre szóló feladatok az eligazításokon kerülnek meghatározásra.)

2) A kerületi kapitányságvezető 2013. március 30-én kelt jelentése szerint a kapitányságvezető kivizsgálta a Szórakozóhellyel kapcsolatos intézkedést és annak előzményeit, amelyekkel kapcsolatban az alábbi megállapításokat tette.

A szórakozóhelyek ellenőrzését minden esetben a társhatóságokkal közösen hajtották végre a Kerületi Rendőrkapitányság, melynek megszervezéséért a kerületi Önkormányzat Kereskedelmi Osztálya felelt.

A Kerületi Rendőrkapitányság közterületen szolgálatot teljesítő állománya a társhatóságokkal közösen 2013 januárjában 11, februárjában 25, márciusában pedig 10 szórakozóhelyet ellenőrzött.

Az ellenőrzések végrehajtását amennyiben az a működés szabályos ellenőrzésére irányul, általában 2 fő rendőr hajtja végre a társhatóságokkal közösen. Az ellenőrzések helyszínét, időpontjait minden esetben a Kereskedelmi Osztály határozza meg a beérkezett közvetlen lakossági panaszok, valamint a Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletére érkezett bejelentések során készült rendőri jelentések alapján.

Az N. és K. utca által határolt szórakozónegyeddal kapcsolatban elmondható, hogy napi szinten érkeznek bejelentések csendháborítást, valamint a környező utcákon történő jogsértések miatt. A szórakozóhelyekkel kapcsolatban általában csendháborítás miatt, továbbá a szórakozóhelyeken elszaporodott vagyon elleni bűncselekmények miatt. A közterülettel kapcsolatban több állampolgári panasz érkezik be, melyben jellemző a közterület szennyezése, a közterületen folyó szexuális kapcsolatok létesítése, a garázda személyek megjelenése, és nem utolsósorban szintén a csendháborítások bekövetkezése.

Ennek következtében a Kerületi Rendőrkapitányság Osztályvezetőivel értékelő elemző megbeszélést tartott a kapitányságvezető, melynek következtében megállapodtak, hogy minden hónapban egy szórakozóhelyen nagyszabású fokozott ellenőrzést hajtanak végre a társhatóságok bevonásával. A havi akcióban meghatározásra kerülő szórakozóhelyet a bejelentések, az elkövetett bűncselekmények, valamint a kerületi Polgármesteri Hivatal tájékoztatása alapján jelölik ki.

Az elmúlt héten 2013. március 22-én bejelentés érkezett a Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletére a Szórakozóhellyel kapcsolatban. A helyszínen megállapítást nyert, hogy a Budapesti Fővárosi Önkormányzat Vagyonkezelő Zrt. a tulajdonában lévő épületet vissza kívánja venni az ott működő jogcím nélküli használó M. Klubtól. Az intézkedés során az intézkedő rendőrök megállapították, hogy polgári jog alá tartozik a bejelentés, ezért kellő felvilágosítást követően a helyszínt elhagyták. A helyszínen maradt a Vagyonkezelő megbízásából az O. Vagyon-védelmi cég beosztottjai.

Ezt követően naponta érkezett bejelentés a Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletére:

- 2013. március 23-án 16 óra 14 perckor a bejelentő a M. Klub részéről volt, azzal, hogy idegen biztonsági őrök foglalták el az épületet;
- 2013. március 27-én 2 óra 14 perckor lakossági bejelentés érkezett csendháborításról;
- 2013. március 28-án 23 óra 29 perckor szintén lakossági bejelentés érkezett csendháborításról.

A március 27-én és 28-án foganatosított rendőri intézkedés során csendháborítás miatt érkeztek a Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei a helyszínre. A rendezvény szervezői (B. L. és V. Zs. É.) azt közölték, hogy házibulit rendeznek a klub tagjainak és szimpatizánsainak. Mindkét esetben az intézkedés figyelmeztetéssel zárult, lehalkították a zenét.

A kerületi polgármesterrel és a jegyzővel 2013. március 22. óta folyamatosan konzultál a kapitányságvezető a Szórakozóhellyel kapcsolatban. A polgármester és a jegyző is megerősítette, hogy a Szórakozóhellyel egy szám alatt lakók részéről is több panasz érkezik

az általuk irányított intézménybe, melyben az ott lakókat irritálja a Szórakozóhely működése, az ott folyó reggelig tartó szórakozás, hangos zene, amely ellehetetleníti életüket, pihenésüket. Ezt követően a kapitányságvezető felvetette, hogy ebben a hónapban végrehajtandó szórakozóhelyekkel kapcsolatban történő nagyszabású akció a Szórakozóhelyre terjesszék ki, melyet a polgármester is támogatott, aki arról tájékoztatta a kapitányságvezetőt, hogy a tervezett akcióról a Főpolgármesteri Hivatallal is egyeztetett.

Ezek után a Kerületi Rendőrkapitányság felvetette a kapcsolatot a Kereskedelmi Osztály vezetőjével, aki az akcióra tárhatóságok értesítését végrehajtotta, és egyben az akció idejére a Kereskedelmi Osztály részéről két fő előadót biztosított.

A Szórakozóhely ellenőrzése a *. számon készített intézkedési terv alapján került végrehajtásra.

A kapitányságvezető megjegyezte, hogy korábban a médiában elhangzott, hogy a Szórakozóhelyen működő M. Klub ezen a héten az Izraelita Hitközség ünnepségét a pészahot kívánja megtartani. Ehhez képest az akció megkezdésekor tapasztalták a rendőrök, hogy az alagsorban körülbelül 120 fő előtt élő transzvesztita műsor folyt.

3) A Kerületi Kapitányságvezető 2013. május 27-én kelt levelében az alábbiakról tájékoztatta a BRFK Hivatal vezetőjét.

Az intézkedéssel kapcsolatban a Kerületi Rendőrkapitányság állomány – tekintettel arra, hogy technikai eszközzel nem rendelkezik – kép- és hangfelvételt nem rögzített.

A Szórakozóhelyen működő épületben tartózkodó személyeket az ellenőrzésben résztvevő rendőrök az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 30. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak alapján igazoltatták, velük szemben ruházat- és csomagátvizsgálatot hajtottak végre. Az épületben tartózkodó személyek személyi szabadságukban csak a szükséges – a fent leírt intézkedések végrehajtásáig – lettek korlátozva.

Az ellenőrzés során az épületben – szintenként – tartózkodó személyekkel a rendőrség részéről hangosan közölve lett a rendőri intézkedés oka, annak menete, továbbá a panasztételi lehetőség. Mindez természetesen az ellenőrzést közlő rendőr nevének, szolgálati helyének megadásával. Tekintettel arra, hogy a Szórakozóhelyen több külföldi személy tartózkodott, ezért a Szórakozóhelyet működtető S. Á. lett felkérve, hogy a rendőri fokozott ellenőrzéssel kapcsolatban tájékoztassa a szórakozó helyen tartózkodó személyeket. Az igazoltatás során a rendőrök végig, higgadt, nyugodt állapotban hajtották végre feladataikat.

A fennakadást az ellenőrzés végrehajtása során csak az okozott, hogy a pincehelyiségben, ahol az elő transzvesztita műsor folyt, a rendőröknél lévő EDR rádióval forgalmazni nem lehetett, mivel nem volt térerő. Ezt követően meg lettek kérve az alagsorban lévő személyek, hogy fáradjanak fel a felszínre, ahol az ott tartózkodó rendőröknél lévő EDR rádióval forgalmazni nem lehetett, mivel nem volt térerő. Ezt követően meg lettek kérve az alagsorban lévő személyek, hogy fáradjanak fel a felszínre, ahol az ott tartózkodó rendőrök az igazoltatást, valamint a csomag- és ruházatátvizsgálatot végre fogják hajtani. Ezt a szórakozó személyek megértették, és ennek eleget tettek.

A kapitányságvezető megjegyezte, hogy természetes, ahol több száz személy tartózkodik elkerülhetetlen a feltorlódás, hiszen annyi rendőrrel nem tud kivonulni a hatóság, hogy

minden személyre jusson egy rendőr, ezáltal is csökkentve a fokozott ellenőrzés idejét. Ilyenkor az intézkedés alá vont személyek türelmére is szükség van. Ennek megtartása végett a Szórakozóhelyen lévő személyeket a körülményekhez képest folyamatosan tájékoztatták a rendőri intézkedés, valamint a jogorvoslati lehetőségek menetével kapcsolatban, illetve az intézkedés végrehajtásával kapcsolatban a kérték a türelmüket. Természetesen az ellenőrzés alá vont személyek az igazoltatás végrehajtása során – egyenként – folyamatosan tájékoztatva lettek a panasztételi lehetőségekről, illetve kérdéseikre az intézkedő rendőrök folyamatosan válaszoltak.

A kapitányságvezető rögzítette, hogy a panasszal kapcsolatban a rendelkezésére álló adatok alapján megállapítani nem tudta, hogy ki intézkedett, ezáltal egyes rendőröknek az intézkedéssel kapcsolatban tanúsítandó magatartását sem áll módjában vizsgálni.

C)

1) Az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Bűnügyi Elemző-Értékelő Főosztálya a BRFK Hivatal vezetőjét azt a tájékoztatást adta, hogy a Hermon Körözési Információs Rendszerben 2013. május 29. és 31. közötti időszakban a panaszos adataira vonatkozó lekérdezés nem történt.

IV.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy jelen panaszügy kivizsgálásra kiterjed-e a hatásköre tekintettel arra, hogy a rendőrségi iratokból nem állapítható meg, hogy a megjelölt helyen és időben fogatosítottak-e intézkedést a panaszossal szemben, amennyiben igen, úgy ki intézkedett vele szemben.

Ezzel kapcsolatban a KR által megküldött iratokban az alábbiak kerültek rögzítésre.

A KR állományából a feladatban résztvevő rendőrök közülük senki nem emlékezett arra, hogy a panaszossal szemben intézkedett volna.

A panaszos beadványában a vele szemben intézkedő rendőrök közül név szerint említi G. r. törzsőrmester és Sz. r. törzsőrmestert, akik valóban részt vettek a fokozott ellenőrzés végrehajtásában, azonban egyöntetűen azt állítják, hogy feladatuk az igazoltatott személyek adatainak a körözési információs rendszerben történő ellenőrzése volt, a személyek igazoltatását alapvetően a Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei hajtották vége. Továbbá határozottan állítják, hogy ruházatátvizsgálást nem hajtottak végre a szórakozóhely ellenőrzése során és a kérdéses intézkedés körülményeit illetően nem tudtak nyilatkozni. Jelentésük szerint több személyt is ellenőriztek, igazoltattak, de nem emlékeznek a panaszban leírt esetre. Elmondásuk szerint a rendőri intézkedést több esetben is rögzítették mobiltelefonnal a jelenlevő személyek, és a valószínűleg ennek során rögzítették a nevüket.

F. r. főtörzszászlós a panaszban kifogásolt intézkedéssel kapcsolatban nem tudott érdemben nyilatkozni, a feladat végrehajtása során nem tapasztalt a KR állománya részéről a panaszban leírtaknak megfelelő rendőri intézkedést.

A fentiekre tekintettel L. r. őrnagy szerint kizárható, hogy a panaszossal szemben a KR állományába tartozó rendőrök intézkedtek volna. Az őrnagy megjegyezte továbbá, hogy a Szórakozóhely ellenőrzésekor több mint száz személyt vontak ellenőrzés alá a rendőrök, ezzel kapcsolatban sem képi, sem egyéb dokumentáció nem készült, így egyértelműen nem

tisztázhatók az intézkedés körülményei, illetve a rendőröktől sem elvárható, hogy név szerint emlékezzenek az adott helyszínen intézkedés alá vont személyekre, illetve az egyes intézkedések konkrét körülményeire.

A kerületi kapitányságvezető tájékoztatása szerint a panasszal kapcsolatban a rendelkezésére álló adatok alapján megállapítani nem tudta, hogy ki intézkedett, ezáltal egyes rendőröknek az intézkedéssel kapcsolatban tanúsítandó magatartását sem áll módjában vizsgálni.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint: akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az idézett rendelkezés szerint a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés érintett. A Testületnek ezért a konkrét panasz vizsgálata során mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a panaszolt helyen és időben történt-e olyan rendőri intézkedés, amely kapcsán ez az érintettség megállapítható, és amely ennek megfelelően alkalmas lehetett arra, hogy a panaszos oldalán alapjogsértést eredményezzen.

A rendérségi iratokkal ellentétben a képviselő által hivatkozott felvételtől minden bizonyossággal tudható, hogy a panaszost is intézkedés alá vonták a Szórakozóhelyen. Annak ellenére, hogy a rendőrségi iratok és a felvétel alapján nem lehet azonosítani a panaszost igazoltató rendőröket, mégis meg lehet állapítani, hogy történt a panaszossal szemben konkrét rendőri intézkedés, amely pedig érintette a panaszos alapjogait. A fentiekre tekintettel a Testület megállapította hatáskörét a panaszügy elbírálására.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, a VI. cikkben foglalt magánélet tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez fűződő jogát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

2) Az elrendelt fokozott ellenőrzéssel, illetőleg az annak keretében foganatosított igazoltatással kapcsolatosan a Testület az alábbiak szerint foglalt állást.

L. r. őrnagy jelentésében, és a Kerületi Kapitányságvezető 2013. május 27-én kelt tájékoztató levelében a Szórakozóhelyen foganatosított intézkedés jogalapjaként az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontját és 30. § (1)-(3) bekezdését is megjelölte, ezért a Testület szükségesnek tartja a két jogalap közötti viszonyra vonatkozó álláspontjának részletes kifejtését.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából,

közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 30. §-ának (1) rendelkezik a fokozott ellenőrzésről, amely szerint a rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

A Szolgálati Szabályzat 26. §-ának (1) bekezdése meghatározza a fokozott ellenőrzés fogalmát: „összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják”.

Az Rtv. 30. §-ából és a Szolgálati Szabályzat 39. §-ából világosan kitűnik, hogy a fokozott ellenőrzés szabályozásában kifejeződő jogalkotói szándék térben és időben koncentrált igazoltatási felhatalmazás megadására vonatkozik. Ez következik abból, hogy az Rtv. – valamely nyilvános hely mellett – a „közterület kijelölt részéről” beszél, a Szolgálati Szabályzat pedig kifejezetten rögzíti, hogy a fokozott ellenőrzés „koncentrált” tevékenység.

A rendelkezések nyelvtani elemzéséből az is kiderül, hogy a fokozott ellenőrzés tulajdonképpeni célja egy adott területen tartózkodó, vagy oda belépő személyek kilétének módszeres, lehetőség szerint minden egyes ott tartózkodóra, oda belépni, vagy onnan távozni kívánó személyre kiterjedő megállapítása. Ez következik a Szolgálati Szabályzat azon rendelkezéséből, hogy a fokozott ellenőrzéssel érintett területet a rendőrség „lezárja”, és az ott tartózkodókat igazoltatja. A fokozott ellenőrzéssel kapcsolatban általánosságban rögzítendő, hogy azon személyeket, akiket annak keretében igazoltatnak, nem személyes körülményeik, viselkedésük, valamely specifikus gyanúok alapján vonják intézkedés alá, hanem pusztán annál a ténynél fogva, hogy ők egy bizonyos helyen tartózkodnak. Ez egy rendkívül tág felhatalmazás, amely mentesíti az igazoltató rendőröket azon egyedi körülmények mérlegelése alól, amelyeket az Rtv. 29. §-a alapján fogantatosított igazoltatások során figyelembe kell venniük.

Éppen ezért a fokozott ellenőrzésre vonatkozó szabályozás az Rtv. 29. §-ában foglalt „általános igazoltatásnál” több garanciális elemet tartalmaz. Egyrészt az Rtv. a rendőri szerv vezetőjének utasításához köti az ilyen általános jellegű akciókat, másrészt csak a 29. §-nál szűkebb körben, részletesebben meghatározott esetekben engedélyezi a fokozott ellenőrzés elrendelését: bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása céljából, nem pedig általában bűnüldözési érdekből, illetve közrendvédelmi célból.

Ez az értelmezés és megközelítés egyeztethető össze a panaszbeadványban is hivatkozott az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Gillan és Quinton kontra Egyesült Királyság ügyben hozott ítéletével (ügyszám: 4158/05).

A kerületi kapitányságvezető tájékoztatása szerint az N. és K. utca által határolt szórakozónegyeddel kapcsolatban elmondható, hogy napi szinten érkeznek bejelentések csendháborítás, valamint a környező utcákon történő jogsértések miatt, ezért szórakozóhelyeken többször hajtott végre fokozott ellenőrzést a társhatalóságok bevonásával. Mivel az intézkedés napját megelőzően több bejelentés érkezett a Szórakozóhellyel

kapcsolatban, a kerületi kapitányságvezető a március hónapban végrehajtandó klubokkal kapcsolatban történő nagyszabású akció Szórakozóhelyre történő kiterjesztéséről döntött.

A Szórakozóhelyen végrehajtott fokozott ellenőrzés a Kerületi Rendőrkapitányság vezetője által jóváhagyott és *. általános számon iktatott intézkedési terv alapján került végrehajtásra, amelyet az országos rendőrfőkapitány által elrendelt 29000/2384/2013. általános számon kiadott fokozott ellenőrzés alapján hajtották végre, mivel az adott területen (az N. utca és környékén működő szórakozóhelyeken) nagy számban fordulnak meg külföldiek is.

Az intézkedési terv a fokozott ellenőrzés célja alatt az alábbiakat rögzítette. A kerületi Polgármesteri Hivatal és a Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal tájékoztatást adott a Kerületi Rendőrkapitányság részére a Szórakozóhely szabálytalan működésével kapcsolatban, nevezetesen, hogy a klub működési engedéllyel („vendéglátó, kereskedelmi”) nem rendelkezik, tűzszerészeti hiányosságok vannak. A fokozott ellenőrzés célja az illegális működés és a hozzá kapcsolódó egyéb jogszabálysértések megszüntetése, a jogsértő cselekmények megelőzése és visszaszorítása.

Az intézkedési terv időben (2013. március 29.) és térben (Szórakozóhely) jól körülhatárolja a fokozott ellenőrzést, nem terjeszti ki nagyobb területre vagy hosszabb időszakra. A panaszossal szembeni intézkedést tehát az ellenőrzési tervben megjelölt időintervallumban, a terv területi hatályán belül fogantatosították.

Fontos utalni a fokozott ellenőrzés céljára is, amely a Szórakozóhely szabálytalan működésének kiküszöbölése volt, az illegális működés és a hozzákapcsolódó egyéb jogellenes cselekmények pedig viszonylag konkrétan meghatározott közbiztonságot veszélyeztető eseményeknek lehet értékelni.

Erre való tekintettel a Testület jogszerűnek találta a panaszos fokozott ellenőrzés hatálya alatt fogantatosított igazoltatását, és úgy találta, hogy az nem sértette az Alaptörvény VI. cikkében foglalt jogát a magánéletének tiszteletben tartására és személyes adatainak védelmére.

3) A ruházat átvizsgálása a képviselő álláspontja szerint indokolatlan és retorziós célú volt. A Szórakozóhelyen tartózkodókat általában nem vetették alá ennek az intézkedésnek, és a panaszost is csak akkor, amikor a jogszabályokból fakadó kötelezettségeik teljesítésére szólította fel az intézkedő rendőröket.

Az Rtv. 29. § (6) bekezdés szerint a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

Az Rtv. 30. § (3) bekezdése értelmében a rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

A rendőrség nem szolgált arra vonatkozóan felvilágosítással, hogy ki intézkedett a panaszossal szemben, és (ebből következően) a panaszossal szemben történő rendőri fellépésről sem adott konkrét felvilágosítást. A videofelvétel alapján viszont tudható, hogy a panaszost intézkedés alá vonták, ezért a panaszos előadását a Testület jelen ügyben elfogadta a történések valós leírásaként, és az alapjogsértés vizsgálata során azon tényből indult ki, hogy a panaszossal szemben csak akkor fogantatosítottak ruházatátvizsgálást, amikor a jogszabályokból fakadó kötelezettségeik teljesítésére szólította fel az intézkedő rendőröket. Olyan esetekben ugyanis, amikor a panaszos állításait a rendőrség a Testület kifejezett kérése ellenére sem cáfolja, töretlen gyakorlata szerint a Testület elfogadja a panaszosi állítást. Fontos megjegyezni, hogy a panaszos állítását támasztja alá a videofelvétel is, amelyen hallható, hogy miután a panaszos mikrofont ragadva megkérdőjelezi az igazoltatás jogszerűségét, egy férfi rendőr – kissé ingerült és felemelt hangon – többször felszólítja, hogy menjen vele az udvarra.

A Testület álláspontja szerint ugyanakkor a fent hivatkozott rendelkezések alapján a ruházatátvizsgáláshoz megvolt a jogalap, azonban arra egyfajta szankcióként, retorziós céllal került sor annak fényében, hogy a panaszos ruházatát azt követően vizsgálták át, miután a panaszos a szórakozó fiatalok előtt vitatta a rendőri intézkedés jogalapját. A Testület töretlen gyakorlata szerint pedig a retorziós jellegű intézkedés alapjogsértésnek minősül.

Mindezek alapján a Testület megítélése szerint jogszerűen került sor a ruházatátvizsgálásra, amelynek következtében nem sérült az emberi méltósághoz fűződő alapjog. Azonban az intézkedés retorziós jellege miatt a Testület indokoltnak találta megállapítani a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét.

4) A panaszos sérelmezte az eljáró rendőrök hangnemét és bánásmódját.

A panaszos állítása szerint miután igazolta magát, a vezető beosztásúnak tűnő rendőr elkezdte szorítani a jobb karját és a hátsó kijárat felé tolta, a panaszos közben tovább érdeklődött, hogy erre – az igazoltatása után – miért van szükség. A rendőr a térerő hiányára hivatkozott, amelynek a jelentőségét a panaszos nem értette, de néhány másodperc elteltével, miután 5 rendőr állta körül és az egyik fizikai erőszak alkalmazása küszöbén volt, illetve rendkívül ingerülten és lekezelően beszélt a panaszossal, úgy döntött, hogy felmegy velük az udvarra. A hátsó lépcső felé követte a vezető beosztásúnak tűnő rendőrt, a panaszos mögött jött a többi rendőr. Amikor a panaszos a Szórakozóhely hátsó kijáratánál a felfelé menő lépcsőre lépett volna, az előtte menő rendőr megfordulás nélkül határozottan hátralépett, visszalökött, majd felszólította, hogy „ne lökdösődjön”. A panasz ezt egyértelműen provokációnak érezte, amellyel vélhetően erőszakos válaszreakcióját akarta elérni a rendőr. A panaszos annyit válaszolt, hogy ez előtt sem lökdösődött, és ez után sem fog.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése értelmében a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Szükséges kiemelni továbbá a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1.

pontjának második mondata a rendőrré vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is elsősorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházza fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Tekintettel arra, hogy a rendőrség a panaszbeadvány ezen részére vonatkozóan sem fogalmazott meg cáfolatot, a Testület a panaszos előadását vette alapul a történeti tényállás rekonstruálása során. A Testület figyelembe vette (a felvételen hallható) azon rendőr kissé ingerült hangvételét is, aki felszólította a panaszost, hogy menjen fel vele az udvarra.

Mindezekre tekintettel a Testület megállapította a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogának sérelmét a rendőrök hangneme és bánásmódja kapcsán.

5) A Testület a szolgálati fellépés mód kapcsán az alábbi megállapításokat teszi.

A panaszbeadvány szerint az intézkedő rendőrök az intézkedés megkezdése előtt nevüket, – egy kivételtől eltekintve – azonosító számukat nem adták meg, az intézkedés tényét és célját nem közölték, sőt, a felhívásra először megjelölt cél („éjjeli ellenőrzés”) nem is szerepel az Rtv által meghatározott igazoltatási célok között. Egy másik rendőr „körözött személy keresése” okra hivatkozott, másoknak viszont azt mondták, hogy az igazoltatásra fokozott ellenőrzés keretében került sor. (A panaszos jogászként tudja, hogy az ilyen „razzia-típusú” igazoltatásokat ez alapján szokták foganatosítani, és a média mindenütt arról tudósít, hogy a Szórakozóhelyen fokozott ellenőrzés volt.) A panaszos igazolványa mindvégig a vezető beosztású rendőrnél volt, aki az adatait (egy gépben) lekérte, majd visszaadta az igazolványát a panaszosnak és utasította egy kollégáját, hogy motozza meg a panaszost. Ekkor a panaszos megkérdezte őket ennek okáról, valamint szolgálati helyükről. Utóbbira a Kerületi Rendőrkapitányságot mondták, bár többen KR jelvényét viselték a vállukon. A ruházatátvizsgálás okát nem jelölték meg. Ezután a panaszos két, az intézkedésben résztvevő nevét írta fel: G. és Sz., majd arrébb állt és megpróbált kapcsolatba kerülni a barátaival, akiket szintén valamilyen rendőri intézkedés alá vonták.

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A (2) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés

eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület kiemelt jelentőséget tulajdonít az intézkedés alá vontak tájékoztatásának, hiszen csak az állampolgárok megfelelő informálása mellett érvényesülhet megfelelően a jobbiztonság elve.

A KR által megküldött iratokból az alábbiak állapíthatók meg. A rendőri fellépés módja megfelelt az Rtv. 20 § (2) bekezdésében és a Szolgálati Szabályzatban 5. § (1) bekezdésében foglaltaknak. A vendégeket tájékoztatták, hogy kilépéskor igazoltatják őket, majd a későbbiekben vissza lesznek engedve a Szórakozóhelyre, és ismertették a jelenlevőkkel, hogy az ellenőrzés a fokozott ellenőrzés alapján kerül sor, illetve közölték az ellenőrzés célját is. F. r. főtörzszászlós úgy nyilatkozott, hogy egyetlen intézkedésnél sem hallotta, hogy bárki is „éjjeli ellenőrzést” kapott volna magyarázatul az akció céljaként.

A kerületi kapitányságvezető tájékoztatása szerint az ellenőrzés során az épületben – szintenként – tartózkodó személyekkel a rendőrség részéről hangosan közölve lett a rendőri intézkedés oka, annak menete. Mindez természetesen az ellenőrzést közlő rendőr nevének, szolgálati helyének megadásával. Tekintettel arra, hogy a szórakozó helyen több külföldi személy tartózkodott, ezáltal a Szórakozóhelyet működtető S. Á. lett felkérve, hogy a rendőri fokozott ellenőrzéssel kapcsolatban tájékoztassa a szórakozó helyen tartózkodó személyeket.

i) A rendőrségi iratok tehát következetesen abban, hogy a jelenlevőkkel közölték az intézkedés tényét és célját is.

A videofelvételből tudható, hogy többször tájékoztatják angolul a jelenlevőket, hogy ellenőrizni fogják az okmányaikat, és mindenkinek el kell hagyni a helyet, és azután jöhet vissza, miután a rendőrök igazoltatták. A felvétel vége felé a sárga pólós férfi arról tájékoztatja a jelenlevőket angolul, hogy az ellenőrzésre bűnözők kiszűrése céljából. Ezt követően egy rendőr lép oda a sárga pólós férfihoz, megkérve, hogy helyesbítse mondandóját. Ebből csak annyi hallható, hogy a rendőr azt mondja, hogy nem bűnözőket keresnek, illetve hogy ők csak a munkájukat végzik. A videofelvétel alapján nem állapítható meg, hogy mit közölték a rendőrök a jelenlevőkkel az intézkedés céljaként, azonban az rögzítésre került, hogy a panaszos kérdésére az éjszakai ellenőrzést, majd a körözött személy kiszűrését jelölik meg.

A Testület álláspontja szerint a fenti kijelentések jelen esetben tartalmilag megfelelő felvilágosítást nyújtottak a panaszos számára az intézkedés célját illetően, ezért a Testület nem állapította a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét meg.

A Testület megjegyzi, hogy az igazoltatás és a ruházatátvizsgálás között időbeli folytonosság volt megállapítható, egységet képeztek, továbbá a ruházatátvizsgáláshoz is megfelelő joggal szolgált a fokozott ellenőrzés, ezért annak céljáról külön nem kellett volna tájékoztatni a panaszost.

ii) A panaszos állítását megcáfolva a KR és a Kerületi Rendőrkapitányság egyöntetűen úgy nyilatkozott, hogy a rendőrök azonosították magukat az intézkedés alá vont személyeknek, ezért Testület úgy foglalt állást ebben a kérdésben, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának sérelme nem megállapítható.

6) A Testület azt is vizsgálta, hogy sor került-e az intézkedés során a panaszjogra vonatkozó, jogszabályi előírásoknak megfelelő kioktatásra.

A panaszos elmondása szerint az intézkedés végén a rendőrök nem közölték, hogy melyik szervnél, milyen határidőn belül, milyen formában lehet jogorvoslattal élni.

A KR és Kerületi Rendőrkapitányság ezzel szemben úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés alá vont személyeket tájékoztatták a panasztételi lehetőségéről, illetve a panasz előterjesztésének határidejéről.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés II. mondata szerint az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az Rtv. fent idézett rendelkezése szerint a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről, azaz arról, hogy választása szerint egyrészt az intézkedést foganatosító szervhez, másrészt a Testülethez fordulhat panaszával. A tájékoztatásnak továbbá ki kell terjednie a panasz a Testülethez való előterjesztésére nyitva álló határidőre is.

A Testület a felek előadása közt feszülő ellentmondás miatt – egyéb bizonyítási eszköz híján – nem tudott megalapozott döntést hozni, hogy a panaszost érte-e alapjogsérelem, ezért arra az álláspontra jutott, hogy a tisztességes eljáráshoz való jogsérelem nem megállapítható a kifejtettekkel kapcsolatban.

V.

A Testület jogszerűnek ítélte meg a panaszos fokozott ellenőrzésen alapuló igazoltatását, valamint megítélése szerint megfelelő joggal került sor a ruházatátvizsgálásra, azonban annak retorziós jellege miatt megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét. A Testület az intézkedés során alkalmazott rendőri hangnem és bánásmód miatt ugyancsak alapjogsérelemet állapított meg, ugyanakkor a szolgálati fellépés mód és a panaszjogról való tájékoztatás kapcsán arra a megállapításra jutott, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem megállapítható.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. november 26.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET